

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fill.
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . . . .
Egész évre . 5 . . . = 10 . . . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üzletében, Polacsek V. és Groák I. dohánytüzsdéjében, Groszmann J. Gubás F. és Hesz Jenő fúszkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG:
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Városháztér 10. szám.
Szerkesztő otthon van minden nap délután 4-5 óráig.
KIADÓHIVATAL:
hova a nyiltterek, hirdetések és előfizetési díjak, valamint reklamációk küldendők:
Wesselényi és König
könyvnyomdája
Deák-utca (színház-épület).

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.
A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Válasz

Gencsi Samu urnak, a miskolczi déli v. kerület szabadelvű párti polgárának Miskolczon.

A „Borsodmegyei Lapok“ 7-ik számában néhány kérdést intéztél hozzám a „Szabadság“ 6-ik számában megjelent azon közleményére vonatkozólag, mely Vadnay Károly képviselő-úr politikai működésére vonatkozik.

Vadnay Károly képviselő urnak azt hiszem nincs szüksége arra, hogy akár te állj be jellemé védőjének; akár az én nyilatkozatom legyen tisztítóüze politikai cselekedeteinek.

Nem tartom épen a Vadnay ur érdekében állónak, és tapintatosnak, hogy mi az ő személyes cselekedetei felett tárgyalást folytassunk, de mert reá kényszerítettél, felelek arra.

Vadnay Károly képviselő urnak magán jellemét nem támadta meg a „Szabadság“, de a közélet embere lévén, politizál; ebben az irányban tett cselekedeteinek, szavainak megbírálására mindenkit jogosultnak tartok.

A „Szabadság“-nak pedig nemcsak joga, de mint a függetlenségi párt egyik organumának kötelessége is foglalkozni Vadnay Károly képviselő ur politikai tényeivel.

A „Szabadság“ a midőn legujabban Vadnay Károly képviselő urról megemlékezett, nem állított semmi olyan tény, a mely nem volna igaz és való.

Nincsen a nemzetnek, a függetlenségi pártnak olyan kegyeletes eszménye, mely ellen Vadnay Károly képviselő ur egész tüntetőleg és ismételtlen állást ne foglalt volna.

Hogy Vadnay Károly képviselő ur honvéd volt s magyar író, ez a mi szemünkben nemcsak nem védi, sőt inkább súlyosabbá teszi azt, hogy egyike volt azoknak, kik egyedül a Kossuth számlájára Görgeyt rehabilitálni megkísérelték, a ki előmozdította azt, hogy Kossuth Lajos magyar állami polgárjogát elveszítse; a ki ládsát tört a parlamentben a sárga-fekete kardbojt védelmére; ki ujabban a Hentzi-szobornak

a 48/49. honvédekkel leendő megkoszorúztatását indítványozta és keresztül hajtani akarta.

Valjon nem Vadnay Károly képviselő ur-e az, a ki egy politikai kanonoki stallumért el akar hagyni titeket, el képviselői állását?! Nem azért, hogy megfelelő politikai állást foglaljon el, hanem hogy ő, a gazdag ember legyen azonos husos fazéknak gazdája, mely szerintem is inkább adható olyan egyéneknek, a kinek nincs anyagi ereje ahhoz, hogy gond nélkül szolgálja a nemzeti ügyet.

Feltételezem mindnyájatokról, hogy hasonló nézetnek hódoltok, mert tanuja voltam a Henczi koszorúzás idejében szabadelvű párti választók kifakadásának s nem hiszem, hogy kedves legyen előttetek, hogy képviselők az első kínálkozó alkalmat felhasználja arra, hogy a faképnél hagyjon benneteket?

Hát, hogy nekünk nem ideálunk az ilyen országgyűlési képviselő, és olyan párt, mely szó nélkül lenyel ilyen politikai tényeket, az kétségtelen, s hogy ennek a „Szabadság“ ad hangot, azt szerintem jól teszi.

Volt idő, midőn a miskolczi szabadelvű párt lapja a miskolczi függetlenségi párt képviselőjét Orbán Balázst „kalandor“-nak nevezte. A mi pártfeleink sajnálloztak annak írója felett, s ha a „Szabadság“ is olyat írna, a mely a valósággal, vagy illemmel ellenkezik, azt hiszem elég annak megítélését olvasó közönségére bízni, s épen nincs reá szükségünk, hogy az igazság és illem megőrzésére az ellentáborból bárki is felhívást intézzen akár hozzám, akár a „Szabadság“ megalapítóihoz.

Végül arra kérlek, hogy ne fájjon néked a mi fejünk, ne törd magad azon, hogy mi által fognak a függetlenségi párt elvei hódítani, sőt vedd tudomásul, hogy a „Szabadság“ hivatása jövőre is csak az lehet, hogy ébren tartsa a „Fejbolintó Bálintok“ ellenében a nemzet lelkiismeretét, ostorozza azokat, kik a Henczi-szobor koszorúzáshoz hasonló tényekkel újabb sebeket akarnak ütni az igaz hazafi sziveken.

Ha ez néktek nem tetszik, akkor bennünket mindég szembe fogtok találni; ha velünk éreztek, együtt és közös erővel fogunk a haza javára munkálni.

Kovács Lajos,

a miskolczi függetlenségi párt elnöke.

— A „Borsodmegyei Lapok“ tegnap újabb kirohanást intézett lapunk ellen. Előljött Gencsi Samu szabadelvű polgár, azután a szerkesztőség s a classicus nyelv leggyönyörűbb szókincseit szórták árva fejünkre. Gencsi polgárnak a méltó választ pártunk nagyérdemű elnöke már megadta, nekünk tehát csak a „Borsodmegyei Lapok“ szerkesztőségére vonatkozólag van egy pár szavunk. Egyáltalában nem tudjuk elgondolni, hogy mi bántja ezeket a jó urakat. Czáfolni akartak, de nem tudtak. Utóljára kisült, hogy — haragszanak; mert hát nekik mindannyiszor, valahányszor mi Vadnay Károly képviselő ur viselt dolgairól nem a leghizelgőbb hangon emlékezünk meg, haragudni — muszáj! Hát csak hadd haragudjanak. De miután a harag rossz tanácsadó, olyan dolognak a czáfolatába mentek bele, a mely dologról semmit sem tudnak. Mi csak annyit mondunk, hogy Vadnay Károlyt nem nevezték ki és nem is fogják kinevezni a hivatalos lap szerkesztőjévé. Ezt az állításunkat ma is fentartjuk és fenn fogjuk tartani mindaddig, míg a tények bennünket meg nem czáfolnak. Erős a meggyőződésünk, hogy nem is fognak megczáfolni. Annak a frazisnak, hogy közléseink „minden alapot nélkülöző koholmányok“, nincs semmi értelme. A vak ember letagadja azt is, hogy a nap süt az égen. Különb a kormány hivatalos és félhivatalos organumai épen ilyen modorban szoktak dementálni minden olyan hirt, melyet az események kérelhetlen logikája később beigazolt. Abban igazsága van laptársunknak, hogy mi nem a miniszterek és más nagy hatalmak előszobáiból várjuk és kapjuk értesítéseinket, de legyen róla meggyőződve, hogy alap nélkül és a levegőből nem beszélünk. A mi lapunk hangját és irmodorát illeti, melylyel laptársunk sehogy sem tud kibékülni — arra nézve csak annyit jegyzünk meg, hogy hirlapiródmalmi tisztesség és ildomosság tekintetében mindenkor álltunk és állunk olyan színvonalon, mint Önök oda át; ha az önök „saját külön“ szótárából ezitálni akarnánk, több pórias kifejezést tudnánk kiböngészni, mint Önök a mi szótárunkból. Azért hát ne fejtegetsim ezeket. Az igazság kimondása, akár magas irodalmi stylusban, akár pórias hangon legyen kifejezve, sok embernek rosszul esik. Ez fáj Önöknek is.

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Lemondás.

Vége! Hasztalan küzdöttem hát,
Verejtékem hiába hullt.
Ah, hogy az ember a lét harcán
Ily elhagyott, ily nyomorult!
Fölláadtam látva a világ sors
Durrván mint sértik lelkeim vérgig;
De hát hozzászóltam lassan s már most
Bölcs nyugalommal nézem végig.

Eszményem lehullt a magasból,
Le a sárba, utca-porba.
S a rohanó őrrült tömeg ott
Könyörtelen eltiporta,
Azt hittem ezt túlélni nem lehet,
Ha a szívet így összetépi:
Ámde megváltoztam nagyon s már most
Hideg közönynyel nézem végig.

Óh az emberek meg nem szánnak,
Magát imádja mindenik.
Az erényt meg a becsületet
Nap-úr szerint adják-veszik.
És ha a küzdőt elbukni látják,
Nagyot nevetnek, — tetszik nekik;

Megsem botránkozom rajta már most
Bölcs nyugalommal nézem végig.

Kinek lelke rózsás álmat szőtt
Kerülje e vásári zajt,
Mert itt hitvány érdek-bohócok
Kinevetik s gunyolják majd.
A gyamullant orvul megtámadják
Épen mikor bizalmát kéri.
Ismerem álnokságukat s már most
Hideg közönynyel nézem végig.

Hadd kövezzék az igazságot,
Hadd üljön a bün diadalt,
Legyen ünnepe, dicső nagy az,
Ki életében mindig csalt!
Úgy sem lehet kieserélni a kort,
Mely bálványokat emel égig.
Csak járja a bolondját, én már most
Bölcs nyugalommal nézem végig.

S már meg is szoktam a lemondást.
A harcot távolról nézem,
Nem zúgolodom, nem fájlalom,
Hogy nem lehet benne részem.
A tusa tart ádáz dühvel folyvást.
A küzdelemben sok elvérzik —
Lelkem meg sem indul rajta már most.
Hideg közönynyel nézem végig. Gergely.

A csipke-zsebkendő.

Mikor a kicsike már egészen biztos volt a felel, hogy apa nincs otthon, besurrant az irodájába, kikeresett egy barnakötésű könyvet és roppant erősen belemélyedt.

Vagy másfélóra kellett hozzá, míg kiböngészte, amit keresett. Piczi fehér ujját oda bökte a keresett helyre és sokszor elolvasta.

Rettenetesen csalódik, ki azt hiszi, hogy talán valamelyes tiltott pikáns könyv volt az, a mit a kisasszony olyan kíváncsian olvasott. Regény volt, az igaz, sőt nem is egy regény; egész sorozat regény és dráma egyszerű kerete. Régen íródott, vagy 10 éve, de még mindig olvassák, még az ifjú, a jókedvű jogászok is. Az írója is él, — derék méltóságos úr; — Csemegi Károly a neve.

A kis leány már tizedszer olvasta el:

367. §.

Vétséget követ el és hat hónapig terjedő fogházzal büntetendő, a ki másnak tulajdonát képező ingó dolgot, ha véletlenségből, vagy tévedésből, birtalába jutott, — jogtalanul elsajátítja.

— Ez az. Ennek kell lennie, fut keresztül. „Másnak tulajdonát“, ez a más én vagyok; „véletlenségből“, no nem éppen véletlenségből vitte bizony el. „Tévedésből.“ Abból sem. Szándékosan, az bizonyos.

Farsangi komédia.

Ma egy hete irtuk meg, hogy a kormány a közeli válság szélén áll; azóta a zűrzavar még mindig tart. Az a farizeuskodó stréberség, mely egy idő óta „parlamentium”-ben — melyet a kormánypárt valódi politikai tözsdévé alakított át — végbemegy, már-már erkölcsi csömört okoz a nemzetnek. Tegnap Wekerle Tiszák segítségével megbuktatja Szapáry grófot, ma Szapáry ugyancsak Tiszák segítségével megbuktatni törekszik Wekerlét. — Tegnap azt hirdetteti Wekerle a lapjaiban, hogy ő liberális reformokat fog alkotni s a melynek okáért a kormány élére került: a polgári házasságot fogja behozni, ma kisé, hogy az udvar sohasem is ígérte ahhoz beleegyezését s hogy abból semmi sem lesz.

S mit csinál a „szabadelvű” párt, mely két hó előtt a magyarok istenére megesküdött, hogy neki a polgári házasság kell, vagy a halál! Azt, a mit már hónapok óta tesz: konspirál, settenkedik Wekerle körül, Tisza körül, egy kicsit Szapáry és Apponyi körül is, de sem élni nem tud, sem meghalni nem akar. A szégyen pirja kell, hogy elfogja az országos szabadelvű párt minden tisztességes tagját, ha látja, mily nyomoruságos szerepet játszik mindinkább az ő országgyűlési többsége; hogy mennyire elzúllott ez politikai erkölcsben és hazafiságban egyaránt.

S mind e kicsinyes, ordinare versengés, kapzsiság s politikai kufárkodás lelke és irányzója a vén országgróntó: Tisza Kálmán, kinek tizenöt évi kormányzatához annyi sár és gonosz emlék tapad. Elmondható, hogy e család minden férfitagja átok a magyar nemzetre nézve, melyet Isten büntetésül tartott fenn az elkorcsosodott magyarság számára. A hányan vannak: az öreg, a fia, a két fivére: Lajos és László, mindannyian a nemzeti érdekek s a hazafias érzések megrontásán működnek, egyszer a vallás, másszor az udvar iránti loyaltás czége alatt, de mindenkor és mindenütt a hatalom megkaparítása végett.

És a farsangi komédia csak folyik tovább, mig csak a teljes megcsömörléshez közel levő nemzét egy csapással véget nem vetend e komédiások üzemleinek. Egy kis ideig még talán sikerül Wekerlének elhitetni a könnyen hívőkkel, hogy ő komolyan a liberalizmus önfeláldozásig híu bajnoka. De azért még annyi bátorsága sem volt mai napig, hogy kérdőre vonja, vagy vonatná Schopper püspököt azon lázító s gyújtogató kiáltványáért, melyet ő szeliden püspöki „pásztorlevélnek” neveznek.

Másrészt bizonyos szabadelvű képzelgők igen természetesnek találták, hogy gr. Csáky és Szilágyi Dezső látván, hogy az egyházpolitikai téren ünnepélyesen megígért reformokat meg nem valósíthatják, mert megvalósítani — Bécsben nem engedik: kell, hogy

Letette a könyvet és elgondolkozott. Hát igazán olyan nagy vétet követett el az a bolondos fiú, hogy elvette a csipke-zsebkendőjét? Emléket kért tőle, nem adott. Miért is adott volna? Minek való az az emlék? Hisz láthatja mindennap, beszélhet vele elégszer. De ő makacszkodott. Neki emlék kell. Hadd hordozhassa a szíve fölött. Hadd érezze meg az a lány, könnyű, finom kis kézi-munka, melyet az ő fehér ujjai készítettek, mint dobog a szíve, csak ő érte. És hadd csókolhassa meg titkon, sokszor, igen sokszor, a mikor csak eszébe jut.

Nem kapott, hát ellopta. De a lopás nagy bűn. És a kicsike tudja, hisz az apja a \$-ok embere, hogy a lopás megszégyenítő, rút dolog.

De büntetés nélkül még sem maradhat. A vádlott az elcsenést tagadja, felvilágosítást nem ad, csak a bajuszát pödri hamiskásan.

Neki pedig ha török, szakad, ha apa megharagszik is, ha akármilyen lesz, ha per útján, meg kell tudnia, hogy — igazán a szíve fölött viseli-e a kendőt? . . .

És mikor az apa hazajön, piruló arccal lép elé és csókolni való komolysággal kezdi:

— Apa, adok neked egy pert.

lemondásukat beadják. Hát Csáky gróf talán meg is teszi majd, — de hogy Szilágyi Dezső önként lemondjon a miniszterségről, a melynek elnyeréséért az idők folyamán annyi elvet és zászlót cserélt, annyit intrigált és kufárkodott: ezt e derék férfiúról föltételezni is abszurdum! Nem mond ő le semmiféle elv vagy közérdekért, mert ő Tisza Kálmán iskolájából való „államférfi”, a ki csak akkor hagyja oda a piros bársonyszéket, mikor inzultálják, mikor — muszáj. . .

S miért ekszponálnák magukat a miniszter urak, miért hagynák oda nagynehezen elért magas állásukat, ha van pártjuk, melyet mindenre fölhasználhatnak, mely mindent eltűr, csak a hatalom támogatásában részesüljenek, mely pártnak nagyobb része politikai rouékból áll, kiket a hatalom szuteniroz, mert mint az „igent” mindenkor elhebegni kész mamelukoknak hasznukat veszi s ezek lehetővé teszik, hogy a törvényes forma fedezete alatt a miniszter urak az országot kijátszhasssák! —

A nyelv azért adatott, hogy gondolatainkat elleplezzük, a miniszterek azért tesznek szép ígéreteket, hogy a birka türelmű publikumot a remény mámorába altassák. . . S ez így tart már vagy tízenyolc év óta s a farsangi komédia csak tovább folyik. . . De most, jót állunk érte, az utolsó fölvonást játsszák s majd nemsokára legördül a függöny, s egy egész nemzet rég megbotránkozott közérzúlete kiséprúzi az állam szimpadáról ez ismert komédiásokat, kik ma még a képviselőházban a többséget képezik s a kik egyedül felelősek Isten és ember előtt mindazon nemzetellenes bűnökért, melyeket az általuk teremtett s támogatott kormányok a magyar nemzet s állam érdekei ellen elkövettek.

Polgári házasság.

III.

8. A polg. házasság intézménye végre ellentétben áll a kath. polgárok vallásszabadságával. A kath. vallás legalább is bevett vallás; ez, ha jelent valamit, akkor nem jelenhet egyebet, mint azt, hogy kath. vallású polgárok szabadon és akadálytalanul élhetnek vallásuk tanai, szabályai szerint, s hogy az állam nekik e szabadságot biztosítja. Ha ez áll, a mint nem is lehet másként, — következik, hogy az állam kötelessége azon házasságot, melyet a kath. polgár saját vallásának szabályai szerint köt és Isten és lelkiismerete előtt egyedül tart házasságnak, szintén olyanakk elismerni és kötelessége a házasság ügyébe, mely a polgár számára szentség, magát nem ártani; ellenkező esetben a kath. polgár vallásszabadságát sérti meg, midőn oly viszonyt, melyet az állami házasságnak el nem ismerhet, hanem erkölcsstelen viszonyt lát benne, mégis házasságnak kívánja általa tartani.

Ezen ellentét törvény és vallás, lelkiismeret és erkölcs között bármikor odavezethet, hogy az állam hatalom a katolikust egyenesen erkölcsstelen ségre kényszerítse. Így, ha a törvényfikciója fentartatik, a jegyesek, házasok, mihelyt a polgári kötés a hivatalos helyiségben megtörtént, bár nem következett reá egyházi kötés.

Mi lesz, ha a felek egyike nem akar a templomba menni? A másikra akkor erkölcsi lehetetlenség a házassági életet megkezdeni, a vallástalan félnek pedig jogában áll az állami törvény értelmében ezt tőle követelni. A francia bírák csakis a törvény mellőzésével és emberi érzületüknek helyt adva, s azt a törvény fölé helyezve érvénytelennek jelentették ki az ilyen házasságot tévedés czimén. Porosz-Sziléziában ellenben, midőn a civil-kötés után egy völegény nem akart a templomba menni házasságkötésre s a menyasszonyt e miatt meg lakására követni vonakodott és szülői házába visszatért, a menyasszony azon birói meghagyást kapta, hogy térjen azonnal vissza civil férjéhez s folytassa vele a házassági életet. S midőn ez a birói parancsnak engedelmessékedni vonakodott, az első foku bíróság felbontotta a házasságot hűtlen elhagyás czimén s az erkölcsös, vallásos nőt, kinek példáját bizonyára minden magyar menyasszony követné, avval büntette, hogy vagyonának negyedrészt civil férjének kiszolgáltatni rendelte!

Még valamit: fiatal meggondolatlanságukban ketten polgári házasságot kötnek, kik egyházilag házasságot nem köthetnek. Utóbb hosszabb-rövidebb idő múltán felébred a lelkiismeret, melyet elbódítani, hosszabb-rövidebb időre elaltatni lehet, de kiirtani, örökre elfojtani nem lehet; ez a lelkiismeret folyton sugja, zugja a nő fü-

lébe: te nem vagy felesége annak, kit férjednek nevezesz. Isten és társadalom előtt te bűnös viszonyban élsz, gyermekeid, szeretett gyermekeid tilos viszony gyümölcsei.

Kérem méltóztassanak erről gondolkozni, azon esetet is szem előtt tartva, midőn a jóvátevés lehetetlen s azután arra a kérdésre felelni, vajjon államférfiúi bölcsesége az, a nőt vagy férfit ily kispadra helyezni, ellentétet felállítani törvény, vallás és lelkiismeret között, törvényt alkotni, melynek erkölcsi tekintélye nincsen.

Az eddig felsorolt okoknál fogva a kath. egyház a polgári házasságot elítéli, azt házasságnak el nem ismerheti, hanem erkölcsstelen viszonyt lát benne s ha ily házasságból gyermek születik, az egyházilag törvénytelen.

Minthogy azonban, a hol a civil házasság be van hozva, a katolikusok egyéb útonmódon nem juthatnak a házasság polgárijogi következményeihez, mint a civil kötés által, az egyház megengedi nekik, hogy ezen indokból a polgári közeget elé mehessenek, de nem ám azzal a szándékkal, hogy előtte házasságot kössenek, hanem, hogy egy merő civil ceremóniát végezve, maguknak a pap előtt kötendő házasság számára a polgárijogi következményeket biztosítsák.

(Aschenbrier dr. után.)

(Folyt.köv.)

Csipke-rózsák.

Innen-onnan összeszedte: Botanikus.

— Nem jössz a bohóc-estélyre? — kérdeztem szombaton egy barátomtól.

— Luxus! — felelt ő reá — elolvasom lapomból az országgyűlési rovatot, találok ott bohóc-zót, álarczost és leplezést eleget.

Igazán elmondhatjuk: a világ egy nagy komédia. Bohócok benne az emberek. A kis ember kis bohóc, a nagy ember nagy bohóc.

A sándor-utczai palotában alkotmányosdi komédiát játszanak a honatyák. Azt hiszik, hogy a mit ők elvégeznek, az el van végezve; pedig csak az van elvégezve, a mit egy magasabb hatalom elvégezni — enged! Ez a nemzeti báb-színház, melyben az alakok egy Bécsben összpontosított spárga rángatására mozognak, nagyon sok milliójába kerül az országnak!

Ha átnézünk a határon, mindenfelé komédiát látunk. Ott van Milán, Szerbia exkirálya, egy valóságos operette-hős, a kit kicsapongó bolondos élete, vagy helyesebben: a pénz-mag kipuuszulása elizött feleségének: Natháliának lábai elé hajt, a ki még mindig szép asszony és a mi több — gazdag! . . . Ölekezés . . . kibékülés! . . . Szerbia most már a fejére teheti e kalandos királyi párnak a — csörögős sapkát!

II. Vilmos, német császár Margit hugának esküvőjén fákljátánczot fog jártni minisztereivel. A potrohos, vén urak már edzik is podagrás tagjaikat a világra szóló ugrándozáshoz, csak azzal nincsenek még egészen tisztában, hogy magas állásukhoz illő lesz-e ez a bolond táncz . . . és hogy egy miniszternek kötelessége-e tánczolni — tudni?!

Én édes istenem, hát nem tudják a német excellenciás urak, hogy egy miniszternek legnagyobb érdeme az, ha — jól tud tánczolni?! . . . Jöjjenek csak Magyarországra és nézzék meg itt a minisztereket. Ezek jobban tudnak tánczolni a bécsi muzsika hangjai mellett, mint Mazzantini, a ballettmester, Szapáry Gyula gróf igen jól tudott tánczolni, de a Hentzi-féle koncert alkalmával elhibázta a lépést, úgy — esett el . . . Wekerle Sándort most tanítják, ha megtanul, jó; ha nem tanul, ő is bukik! Még vigasztalhatják is magukat a német excellenciás urak, mert ők legalább fákljátánczoltak!

A miniszterek tánczáról és gyakori eséséről — Vadnay Károly elesése (a hivatalos laptól) jut eszembe. Hát azért ugrált ő tánczoló dervisként a „fekete-sárga kardbojt”, a hazaáruló Görgei és a „Hentzi-szobor” körül, hogy most a zsiros konc — mely lidérczfény gyanánt lebegett vágyó lelke előtt — elhieronimiztassék? . . . Rút hátlatlanság! . . . Nem csoda, ha ilyen eljárás után az osztrák érzelm higánya is — fagypontra száll!

Brr . . . be hideg van! A higany-oszlop a mai csikorgós időben 20°-ra esett! De ennél még nagyobb esett ám a déli „szabadelvék” reménye! En istenem, mennyi szép álmot . . . akarom mondani: párt vacsorát rontott el az a mult heti malheur?! . . . Vajjon ki tudná-e számitani Eiffel mérnök: hány betanult dikció fagyott be Miskolcra és hány nemzeti szövét vár egy boldogabb jövőt?!

Nem is tréfa dolog — kivált főntézének — átélni egy lelkes választást. A lélek neve diákul: spiritus. Olyan portéka ez, a mit nem szákból, de hordóból mérnek s azt mondják, hogy a végelszámolási egyszerű így hangzik: kétszer kettő = öt.

Csak a vadász-ember tudja: mily értékes egy szép medvebőr. De a medvebőr arról is nevezetes ám, hogy nem jó reá előre inni! Mert megtörténik, hogy mikor a medve lövésre jön, a puskalegtöbbször — csütörtököt mond. Ugyan ki volt a mult heti politikai hajítás legtöbbször vadása? . . . Alkalmilag azt is megmondom: de előbb azon gondolkozom, ki esett nagyobb: a lesi puskásé, vagy a mézre csalt — medve?

Egyik fizikai alaptétel, hogy a meleg a testeket kiterjeszti, a hideg pedig összehúzza. Ezt a nagy igazságot is megdöntötte a mult hét politikai eseménye. Igen nagy volt a hideg s daczára ennek, ekkor láttunk legtöbb hosszú képet és megnyult — orrot!

Miskolc nagy kereskedő város, van tehát börzei tudósítója is. A Budapestre menesztett távirati tudósítást e hét végéről sikerült meglesnem, az következőleg hangzik:

Általános lehangoltság, üresen maradt zsebek — száraz torkok — a gordonai és tetemvári koresmárosok arca dült — a liszt ára nagyot esett — a ruzsini műbornak nincs kelete — a nemzeti zászló-keleme 50%-on alul kapható — még a cigányok is azt húzzák mindenfelé: „Sohse búsulj szivem — molnár!”

No, de se baj! Majd találkozunk a czizmadia bálban s megisszuk a — béke poharat!

Lapunk t. előfizetőihez.

Ugy a magunk, mint a t. előfizetők saját érdekében is azon kérelemmel járunk lapunk t. megrendelőihez, hogy legcélszerűbb panaszaitkat is, például, ha a lapot nem, vagy nem pontosan kapnák meg stb., azonnal a kiadóhivatalhoz a Wesselényi és König-féle nyomdába (Szinház épület) juttatni sziveskedjenek, hogy a kiadók kötelezettségeiknek pontosan és hiven megfelelhessenek. Az előfizetést közvetítők útján pedig senki ne eszközölje, mert ezeket a kiadó-célgfigyelembe nem veheti. A lapnak úgy szellemi részét, mint kiállítását illetőleg, minden lehető ezután is megtörténik. Becses pártfogást kér Miskolcra, 1893. január 24-én.

A kiadóhivatal.

HIREK.

— **Bizony Tamás temetése** vasárnap délután 3 órakor ment végbe. A megboldogult lakásán felállított ravatalt közéletünk vezérferfiái vették körül. A megyei és városi tisztikar, a különböző egyházak, egyletek, intézetek mind összesereglettek, hogy odategyék a tisztelet és elismerés koszoruját arra a koporsóra, mely a közjó pártatlan munkásának hidegült porait zárta kebelébe. Ott láttuk Melczert Gyula alispánt, Léva y József megyei főjegyzőt, Diószeghy György városi főjegyzőt, Horváth Lajos országgyűlési képviselőt, Ortway Miksa törvényszéki elnököt, Mikuleczky István ev. ref. főgondnokot, Foltin János prépost-plébánost, Hronyecz József ev. püspöki titkárt, Rosenfeld Mátyás főrabbit, Tóth Pál ev. ref. felsőbb leányiskolai igazgatót, az ügyvédi kar, kereskedelmi kamara, ipartestület, a megyei törvényhatóság és városi képviselőtestület számos tagját. Pont 3 órakor az ev. ref. főgimnázium összes tanuló ifjúsága a tanári kar vezetése alatt megjelent és hosszú vonalat képezett a gyászház kapujától a sűrű tömegben jelen volt közönség között. A gyászszertartást Nagy Ignác ev. ref. lelkész végezte, a ki magas színvonalon álló szép beszédben méltányolta az elhunyt nagy érdemeit. Ima előtt és ima után a főgimnáziumi énekkar zengett gyászdalokat. Ezután megindult az impozáns menet a Tetemvár felé,

annan a Kazinczy-utczán végig a Mindszentnek. Miskolc város közönsége egészen a vámsorompóig kísérette érdemes polgárának porhüvejét s ott elbocsátotta őt végös nagy útjára, a honnan nincs többé visszatérés. A koporsót a családtagok kíséretében Nyékre szállították s ott kétfőn délelőtt Kódi Benő ládházi ev. ref. lelkész rövid imája után elhelyezték a c. aládi sírboltban. Nyugodjék békében!

— **Albóri Jenő** altábornagy nem lesz pozsonyi hadtestparancsnok, mert mint Bécsből írják, Friyes főherceget nem nevezik ki gyalogsági főfelügyelőnek.

— **Lévay József**, megyénk főjegyzője „Putnák város monográfiájá”-t — Almási Balogh Béla volt putnoki lelkész hátrahagyott kéziratai között megtalálván, azt a „Magyar Történelmi Társulat”-nak megbírálás végett beküldötte. A társulat Majláth Béla és dr. Csányi Dezső tagokat küldötte ki a monográfia bírálójául. — Miskolc város monográfia ügyében is jó volna már egy kissé mozogni, mert félni lehet, hogy ez a milléniumi ünnepélyre sem fog elkészülni.

— **Dr. Kovács Gyula**, kamaránk volt titkárja — mint a „Magyar Pénzügy” írja — a kereskedelmi muzeum igazgatójává fog kinevezeteni.

— **Comáromy László**, a szomszéd Abauj-Torna vármegye alispánja, kit megyénkben és városunkban is oly széles körben ismernek, alispáni állásáról lemondott.

— **Jenői**, az első magyar biztosító társaság budapesti vezérigazgatója szombaton a Magyar Francia biztosító intézetnek átvételi ügyében városunkban időzött. E szerint a Magyar Francia a régi czimen az Első-Magyar biztosító társasághoz lesz kapcsolva.

— **Esküvő**. Apostol Bertalan szirmai ev. ref. lelkész tegnap délelőtt esküdték örök hűséget Horeczky Gabriella kisasszonynak. Horeczky mechanikus szép és kedves leányának. Az esketési szertartást Kovács Károly miskolci ev. ref. segédlelkész végezte. Boldogságot kívánunk!

— **Áthelyezés**. Nikell József adótszítet, kit csak nem rég helyeztek át a nagyszombati m. kir. adóhivatalhoz, ismét visszahelyezték Miskolcra. Helyére Joó Mihály miskolci adótszítet megy Nagyszombatba.

— **Kinevezés**. Holczman Arthur nagybittsei lakos, a ki a mult iskolai évben tett érettségi vizsgát a kereskedelmi középiskolában Miskolcra, e napokban lón kinevezve gyakornok jelöltnek a nagybittsei (Trencsénmegyei) m. kir. adóhivatalhoz.

— **Nem lesz képviselőválasztás megyénkben!** Miután sem Vadnay Károlyt nem teszik meg a hivatalos lap szerkesztőjének, sem pedig Miklós Odónt nem nevezik ki, (ezt igen hiteles forrásból állíthatjuk) földmivelésügyi államtitkárrá, nem lesz képviselőválasztás, sem a miskolci déli, sem a szirma-bessenői választó kerületben.

— **A miskolci pénzügyigazgatóság** leiratot intézett a mező-csáthi képviselő testülethez, mely szerint az italmérségi adó-bérlő jogositva van, azokat a kis bortelmelőket megadóztatni, a kik 100 literen aluli must mennyiséget adtak el, de a bejelentés elmulasztása kihágást nem képez.

— **A „rongyos egylet” jelmez-estélye**. A bálók egyik legsikerültebbjét január 21-én adták Miskolcra előkelő hölgyei, éltkön Szabó Gyuláné urnóval. Fényes jelmez-estély volt ez, melynek sikere érdekében mindent megtettek a játékos cél érdekében is társadalmunk kiválóbb nőtagjai. A nagy szálló nagytermében igazán szép közönség gyűlt össze pompás jelmezekkel tarkítva, csak a katonai egyenruhák voltak kisebb mértékben láthatók, a mi egy kissé feltűnt. Ott lártuk: br. Albory altábornagyot, Forstner tábornokot, Zalevszky ezredest, Melczert Gyula alispánt, Soltész N. Kálmán kir. tanácsos polgármestert, Ortway Miksa kir. törvényszéki elnököt, Görgéi László útlevelezőt, Radvány István kir. tanácsos kamarai elnököt, Foltin János prépostot, Xifkovich Emilt, Ambrózy Mihály kir. ügyészt, Szaffka Pál megyei főügyészt, Diószeghy György v. főjegyzőt, dr. Szabó Gyulát, Brezovay Lászlót, Hidvégi Benő kir. tanfelügyelőt, Csák György pénzügyigazgatót, Halmy Gyula főgimnáziumi igazgatót, dr. Markó Lászlót, Szepessy Béla h. arvaszéki elnököt, Hubay József h. pénzügyigazgatót, Buloyovszky Gusztáv vizsgáló bírót. Jelen volt asszonyok: Adorjáné, Adler Károlyné (Szegfű), Buloyovszky Gusztávné (Pompador), Dobozy Dánielné (Égitájműtató), Éva Ernőné, Furman Gyuláné, Glós Károlyné (Satanella), Goedhe Thassiloné (magyar leány), Hámos Aladárné, Kállay Emánuelné, Korányi Lajosné, Markó Lászlóné (Törökknő), Okolicsányi Klára, Szathmári Gáborné, Szontagh Béláné, Soltész N. Albertné (Rózsakirálynő), Soltész N. Kálmáné (spanyol cigány-leány), Szentpály Istvánné, Vécsey Erzsébet, Weidlich Pálné, Beké y Péterné, Görgéy Lászlóné, Hosszúfalusy Mátyásné, Juhász Pálné, Halmy Gyuláné, Hidvégi Benőné, Markó Sándorné, Máriaassy Lászlóné, Nádpataky Lászlóné, Rácz Jenőné, Szabó Gyuláné, Szepessy Andrásné, Szepessy Béláné, Sisáry Gyuláné, Sárkányné, Sebe Alajosné urnók. Leányok: Bekény Ilona (Debreczenből), Brezovay Eszter, Elek Gabriella (Szabolcsból), Fodor Mariska, Fráter Irma (Elszászi pónó), Görgéy k. a., Halmy Mariska (Gyöngyvirág), Halmy Vilma (Orosznó), Hosszúfalusy Emma, Jekelfalusy Ilona (Harsány), Kiss Erzsike (Julia), Kállay Sarolta, Korányi kis-

asszony, Langhofer Margit (Levegő), Luby Anna, Lipovniczky Margit, Weszter Anna (Gretchen), Martin Valéria (Hópehely), Markó Jolán (Pillangó), Máriaassy nővérek, Nádpataky Margit (Németalföldi leány), Polgár Gizella, Pankel Irma, Répászy Ilona (Elszászi lány), Sebe Etelka, Szepessy Adora, Szepessy Ilonka, Szepessy Piroska, Sárkány Ilma, (Skót nő), Szegedy Bella, Weidlich k. a. úrhölgyek. — A mulatság sikerét az bizonyítja legjobban, hogy kivilágos virradtig tartott, mert másnap reggel hét órakor szűnt csak meg. A karzatról sok szép hölgy nézte a vigalmat. — Kár.

— **A miskolci nemzeti kaszinó** vasárnap délelőtt tartotta meg évi rendes közgyűlését báró Vay Béla főispán elnöklete alatt. Mindenekelőtt Horváth László igazgató olvasta fel kimerítő jelentését a mult év eseményeiről, azután a számvizsgáló bizottság jelentette, hogy az egylet mult évi bevétele 5139 frt, kiadása 4943 frt volt. Majd elfogadták az igazgató választmány javaslatát, mely szerint a 10 frt beiratás díj eltöröltetik, egy könyvtár berendezése ügyében bizottságot küldöttek ki. Végül a választások ejtettek meg. Megválasztottak: elnöknek: Báró Vay Béla, igazgatóknak: Horváth László, pénztárnoknak: Fischer Lajos, ügyésznek: Benczúr Miklós, titkárnak: Dr. Nagy Péter. Választmányi tagoknak: Bartányi Gyula, Csáthy Szabó István, Dr. Gencsi Soma, Dr. Ixel Soma, Soltész Nagy Kálmán, Görgéy László, Holländer Gusztáv, Horváth Lajos, Ortway Miksa, Dr. Markó László, Kaifka Ignác, Dr. Kazai Mór, Radvány István, Lichtenstein József, Szeremley Lajos.

— **A miskolci közfürdő részvényesei** tisztelettel értesítettek, mikép azon részvényeiket, melyeknek értéke teljesen be lett fizetve, az ideiglenes fizetési iv átadása mellett Kóris Kálmán városi főpénztárnok irtól folyó hó 24-től kezdve átválthatják. Miskolcra, 1892. január hó 21-én. *A fürdő igazgatóság.*

— **A betegsegélyező pénztár közgyűlése**. Az 1891. évi XIV. t.-cz. alapján a miskolci ipartestület kötelekében alakított betegsegélyező pénztár alapszabályai, a m. m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumtól 87368/VI. A. szám alatt jóváhagyva visszaérkeztek s azok Miskolc város tekintetes tanácsa által — a további intézkedések foganosítása végett, — alulírottak adattak ki. A jóváhagyást nyert alapszabályok 23. §-a értelmében első sorban is a betegsegélyező pénztár közgyűlése a biztosításra kötelezettek s az önálló munkaadók csoportjaiból külön-külön megválasztandó tagok által alakítandó meg: miért is a betegsegélyező pénztár közgyűlési tagjainak megválasztására hivatott közgyűlések határidejét f. január hó 29-ik napjára tűzöm ki oly módon, hogy az önálló iparosok közgyűlése, a melyben 40 tag lesz megválasztandó, a városháza nagytermében délelőtt 11 órakor, a biztosításra kötelezettek segéd-munkások közgyűlése pedig, a melyben 80 tag leendő választandó, ugyanaz nap s ugyancsak a városháza nagytermében délután 1/3 órakor fog megtartatni, mely hely és időre az érdekelt önálló iparosokat, valamint az ipartestület tagjainál alkalmazásban levő iparos segédekét ezennel meghívom. Miskolcra, 1893. évi január hó 20-án. Szarka János, iparhatósági biztos, mint kiküldött.

— **A miskolci Polgári-egylet** évi rendes közgyűlését saját helyiségében 1893. év január hó 29-én d. e. 10 és fél órakor tartja meg. A közgyűlés tárgyai: 1. Az igazgató választmány évi jelentésének tárgyalása, s ebből kifolyólag a mult évi számadás és a f. évi költségeloirányzat feletti határozathozatal. — 2. Az egylet tisztikarának és az igazgató választmányának szavazólapon utján való megválasztása. — 3. A két évi tagdíj hátralékosok az egylet kebeléből kirekesztése. — 4. A segélyezést kérő özvegyek kérvényeinek tárgyalása, s a segélyösszeg megállapítása.

— **Vendégszerelés színházunkban**. Holnap lép fel szinpadunkon Gazsi Mariska, a bpesti színesztanoda növendéke a „Nagymama” Mária szerepében. A czimszerepet Szentessy Ilona játssa. Jövő vasárnap az „Apja leánya” új népszínművet adják, melyben Kissné Breznay Anna mint ujonnan szerződött tag lép fel.

— **A „rongyos egylet” jelmez-estélyére** a mőzes vallású családok közül alig néhányan kaptak meghívót. Kötelességünknek tartjuk ez ügyben felszólalni, mert semmi körülmények között sem tartjuk helyesnek, hogy a 19-ik század utolsó tizedében ilyen dolog megtörténhetik. Az embereket közel kell egymáshoz hozni nem pedig eltávolítani. A helybeli zsidó családok között bizonyára szép számmal vannak olyanok, kik bármely társaságban méltóan foglalkozhatnak el.

— **Farsang**. A kinek kedve van, mulathat még eleget az idei rövid farsangban. Január 29-én a polgári dalosegylet, — február 1-én a vasuti dalkör, — február 4-én az ipartestület, — február 12-én az aggharcos egylet, — február 13-án a csizmadia ipartársulat, — február 14-én a kereskedelmi iffjúság tartja táncmulatságát a „Három rózsá” nagy termében. Ezekon kívül még több mulatság rendezéséről is beszél a fáma.

— **Verseny-felolvasás** fog tartatni vasárnap délelőtt a miskolci középkereskedelmi iskola önképző körében, a melyen eddig Dick Herman és Fenyvessy Zoltán III. ker. isk. tanuló és Rosenthal Jenő II. ker. isk. tanuló fog részt venni.

— **A miskolczi építő ifjuság** f. hó 22-én a Seper nagyszállóban tartotta ez idei zártkörű táncestélyét. Az estély nagyon sikerültnek mondható, mert ott voltak a miskolczi építészek és ácsmesterek kivétel nélkül. Az első négyest 46 pár táncolta. Felül fizettek Simon József 2 frt, Feldman Lipót, Schlosser Károly, Magyar András, Piper Károly, Juhász Endre, Tocsek Lajos, Papp János, Reicher János, Weisz Antal 1—1 frt, Tóth Sámuel, Koós József, Homonnai 50—50 krt, Molnár Gyula 30 krt, N. N. 25 krt és Liestein Károly 20 krt. A táncestély tiszta nyeresége a szegény gyermekek felruházására fordítatik.

— **Felolvasás.** A mező-csáthi városi képviselőtestület, a mező-csáthi általános ipartestület és a mező-csáthi dalárda egyértelmű határozata folytán Mező-Csáthon 1893. évi január hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor a csizmadia-szobában nyilvános ingyenes felolvasás lesz a következő műsor mellett: 1. Zeneegyleg. Szívségéből előadja a m.-csáthi cigány zenekar Samu primás személyes vezénylete mellett. Kezddők pont 3 órakor s folytatják mindaddig, míg a t. közönség teljesen össze nem gyülekezik. — 2. Dargay Mihály szíjgyártó-mester felolvasása. — 3. A m.-csáthi dalárda éneke. — 4. Gyurkó József ny. főjegyző felolvasása. — 5. Czigány-zene. — 6. Fekete István ügyvéd felolvasása. — 7. A m.-csáthi dalárda éneke. — 8. Tóth Elek ev. ref. tanító felolvasása. — 9. Czigány-zene. — Külön helyek nem tartanak fenn. Ezen ingyenes felolvasásra azon kosszáddal értesítjük a közönséget, hogy M.-Csáthon hasontermeszerű felolvasások minden következő hónapban rendszeresen ismétlődni fognak.

— **Panasz.** A hentések köréből azon panaszt vettük, hogy azok némely része privilegiumot élvez a vágóhidnál, a mennyeiben otthon vagy egybeült, de nem a vágóhidnál perzselik meg sertéseiket és már megperzselve viszik a vágóhidhoz, míg általában a többi kötelezik arra, szigorú pénzbüntetés terhe alatt, hogy a vágóhidnál perzseljék sertéseiket. A szabály vagy mindenkinél kell, hogy szóljon, vagy senkinek. Ezen igazán visszas állapotról felhívjuk az illetékes körök figyelmét.

— **A mező-csáthi kaszinó** legközelebb tisztújító közgyűlést tart. Elnöknek — mint leveleznök írja — újból Dr. Schuller Dávidot fogják valószínűleg egyhangulag megválasztani. A Miskolcra költözött alelnök: Bárczay László helyébe Rosenfeld Pált ajánlják, a ki az ottani intelligenciának bizalmát bírja. Ohajtandó volna, — írja leveleznök, — hogy a kaszinó tagjai 40-ről 100-ra szaporodjanak és az eddiginél nagyobb összetartást fejtsenek ki, mert különben a vonatról lemaradunk.

— **A szikszói vasuti állomáson** a napokban nagy garázdálkodást vitt véghez néhány közös hadseregbeli katona. A beszédett italtól felhevülve bőségnél kezdtek, szuronyukat kihúzták s Bolha István homrogi lakosra rohantak, megakarták szurni; de a jelenvolt csendőrök által megakadályoztattak. — Talán ideje volna már intézkedni, hogy a katonaság csak szolgálatban viselje az oldal-fegyvert. Ez által sok visszaélésnek és kakaskodási kedvnek volna eleje véve és a békés adófizető polgárság megóvatnák a garázdálkodni szerető katonák támadásaitól.

— **Tisza-Kesziben** a napokban nagy körvadászat volt. 39 nyul került terítésre. Vadászat után Tornallyai József úr vendég-szerető házában vig lakoma volt.

— **A regalebérlok tulkapásai ellen.** Wekerle Sándor pénzügyminiszter hosszú körrendeletet intézett a vármegyékhez, melyekben hivatkozik arra, hogy célja volt az, miszerint lehetőleg a községek vegyék ki a regalét s a kizárólagos jogot. Sok hely azonban ez nem sikerült s ilyen helyeken magánosok vették ki a szeszitalmérés jogot. Azonban, hogy az ily bérlok a közönséget ki ne zsákmányolhassák, megállapította a miniszter a szesz és szeszből készült közönséges pálinka maximális árát. Most felhívja a községek elöljáróságait, hogy szigorúan ellenőrizzék, miszerint betartják-e a bérlok e rendeletet s az előfordult tulkapást jelentsék be a pénzügyi hatóságnak. E rendelet a szegényebb lakosság kizsákmányolásának megakadályozását célozza.

— **Halált okozott súlyos testi sértés** miatt került a vádlottak padjára Gecse Mihály és Engländer Mór. Vádlottak nyanyis Kontúr János centeri munkást dulakodás közben egy boros üveggel és egy nád bottal úgy összeverték a korcsmában, hogy az a kapott sérülések folytán pár nap múlva elhalálozott. A kir. törvényszék ezen büntett miatt mindkét vádlottat halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondta ki bűnösnek, miertis Engländer Mór másfél évi és Gecse M. 1 évi börtönbüntetésre ítélte.

— **Tűz ütött ki** vasárnap este 7 órakor a vármegyeháza mellett lévő és Kellner Jakab tulajdonát képező házban, a hol ugyan a kéményből kicsapott tüzzsíkra által a padlás meggyuladt. A tüzet a fizetéses tűzoltóság gyorsan lokalizálta.

— **Betörési kísérlet.** Hétfőn este 1/28 órakor Kovács János győri lakos baltával fel akarta feszíteni Kiffer Márton N.-Hunyad-utcán levő mészáros üzletét. De az arra haladók ezen betörési kísérletében megakadályozták és egy közelben őrt álló rendőrrel bekisérítették, a hol csak hosszabb vallatás után mondta meg igazi nevét.

SZÍNHÁZ.

Csütörtökön (jan. 19-én.) ijesztően csekély számu közönség előtt Dóczy „Széchy Mária“-ját adták a multkori szereposztással, de kihagyogatásokkal, a mi korántsem volt indokolt, mert a csekély számu közönség is megérdemli, hogy annyit lásson és halljon, a mennyit a nagy számu. Szentessi ezuttal szép Mária volt s most is hatott a különféle indulatok hű ábrázolásával, egy szintén Szakács is Wesselényi szerepében. Kazaliczki, Boross s Gyurman Alice multkori szerepiésükkel egyenlő sikerű előadást nyújtottak.

Pénteken (jan. 20-án) „Fedóra“, Sardou 4 felvonásos drámája került színre, a czimszerepben vendéggel: Miklóssi Ilonával, Fedóra és Lorisz (Miklóssi és Szakács) a főszereplők. Lorisz megöli a Fedóra jegyeseit, a gyanu ellene fordul s a nyomozást maga Fedóra vezeti a legjobban, ki úgy van meggyőződve, hogy Lorisz politikai okból, mint nihilista ölte meg Wladimirt. A nyomozás tart, de ezalatt Fedóra megismerkedik Loriszszal s megszeretik egymást. Most már a bosszu s szerelem viv egymással harcztot keblében. Nem tudja még, hogy Lorisz a bűnös valóban. Szerelmével tudja meg, ezzel bírja vallomásra s Lorisz megvallja, hogy ő ölte meg Wladimirt. A bosszu győz s mivel nem tudja még Fedóra, hogy mi okból ölte meg Lorisz Wladimirt, úgy vélekedik, hogy csakugyan politikai okból s magához hívja Loriszt, de egyuttal rendőrséget is állít lakásába, hogy elfogassa a gyilkost. Lorisz az éjjeli találkozásra elmegy. Előadja a gyilkosság okát, nem tudván még mindig, mert Fedóra nem árulta el, hogy ő a Wladimir jegyese volt. Megölte Wladimirt, mert kedvese volt a nejenek. Fedóra most tudja meg hát jegyese halálának igazi okát, Wladimir levelei bizonyítják, hogy nem szerette őt, hanem a Lorisz nejét. Mit tegyen? Hisz Lorisz nem bűnös, mert egy hittlent, egy csalót, egy csábítót ölt meg? ... A rendőrség ott van! Ha elboacsátja, Loriszt elfogják, pedig ő szereti Ott marasztja hát magánál. Azuttal a nyomozást megszünteték, kegyelmet esküdött ki számára Péterváron. Csakugy Wladimir atyja, a pétervári rendőr-főnök megöletti Lorisz öcsét s szörnyet hal a Lorisz anyja is. A IV. felvonásban történik mindez s ekkor tudja meg Lorisz, hogy Fedóra indította a nyomozást, Fedóra az oka anyja s öcsese halálának. Míg nem tudja, megmondja, hogy megöli a nőt, ki ezt tette. S hogy megtudja Fedorától, magától: meg akarja fojtani, Fedóra pedig mérget iszik s a szerelmes Lorisz karjai között hal meg, kiátkozva sorsát, mely ilyen boldogtalanná tette. Erős drámái összeütközések érik tehát egymást s egy igazi tragika: a legszebb diadalt arathatja Fedorájával. Azonban Miklóssi I. távol áll attól, hogy ilyennek tekintjük. Gyöngye organuma, mód nélkül való gyors előadása, melylyel nem bír lépést tartani az érzelmek s indulatok kifejezése, nem eléggé mesterkéletlen, azaz természetes ábrázolásai mind akadályozzák a siker elérésében. Pedig nem mindennapi otthonosságot árul el a szinpad hatás eszközésében s ennek tulajdonítható meleg fogadtatása. Szakács művésziessen játszott most is.

Szombaton (jan. 21.) ugyancsak Miklóssi vendégjátékul „Romeo és Julia“ adatott, Juliát a vendég, Rómót Szakács ábrázolta. A mit Fedorában tapasztaltunk a kisasszony játékát illetőleg, ugyanazt láttuk most is, sőt gyors előadása ezuttal még feltűnőbb volt, valódi szóhadarásnak művelője gyanánt mutatta be magát. Egyébként szép jelenete volt az erkélyen való szerelmi ömlengése, szerelmi vallomása, melylyel tapsokra ragadta a közönséget, a mely igen kicsi volt. Szakács s Kazaliczky a náluk megszokott észszel s művészettel játszották szerepüket.

Vasárnap (jan. 22.) újdonságot mutattak be, a Varney „Fanchon asszony leánya“ cz. operettjét. A szöveg egyszerűen ez: Fanchon asszony Amerikában meghalt, leányának Javotte nek örökséget hagy s küld Saint Florent lovaggal. Az örökség egy kintorna s 30,000 frank. A kintornát megkapja, de a pénzt a lovag ur elkártyázta. Javotteot Jackett savojardi legény akarja elvenni, de apja nem engedti most már, mert a legény szegény. Javotte Párisban énekes lesz, kintornájával keresi kenyerét, Jackett kémenyseprőnek áll be s így talál rá kedvesére. A lovag ur visszanyeri kártyán a 30 ezer frankot, odaadja Javotte nek s ez most már csakugyan felesége lesz Jackettnak. A főcselekmény ennyi, annál több a

mellékkörülmény, melyek mindannyi bohózatos elemet foglalnak magukban, hogy a közönséget folytonos derűlttségben tartják. Természetesen a zene viszi a főszerepet, mely szebbnél szebb számokat mutat be. Mindjárt az első felvonás savojardi dala lep meg frissességével, azuttal a Javotte s Jackett kedves duettje, majd a Fanchon asszony dala, a Hermine izléses s sokat jelentő éneke, melyek mind újabb meg újabb élvezetet szereznek a hallgatónak. Halmayné eleven Javotte volt, Ruzsinszky szépen énekelt, bár némi lanyhaság uralkodott egész játékan. Kiss P. az első felvonásban igen sikerülten dalolt, később alább szót. Szerdahelyi s Boross a közjegyző s Zephi ren főtás szerepében igen mulattató alakok voltak. A lovag ur szerepét Györe adta rokonszenvesen. Bizonyára más alkalommal is telt ház fogja élvezni e darabot, mely ezt meg is érdemli.

Hétfőn jan. 23-án „A falurossza“ népelőadásul. telt házzal. Halmayné Finum Rózsija dominált. Kalocsa Róza Btki Teresija, a nélkül a bizonyos accentus nélkül kifogástalan; valamint Gyurman Feledi Boriskája is, ki újra megmutatta, hogy mi csoda hatalmas drámái erő rejlik benne. Kiss Pista szokás szerint falsult énekelt s említés érdemelnek nek ügyes játékkukért Györe (Feledi Gáspár). Boross (Gonosz), Szerdahelyi és a női minorum gentiumból Havassy A.

Különbön egy század huszár is végig nézte az előadást. Többször is megtehetnék népelőadások alkalmával. Szívesen eltűrné inkább az ember azt a különban is divatos sport illatot, a melylyel megtelt tőlük a színház.

Szerkesztő postája.

Kajabusznak. Becses munkáit már korábban is megkaptuk. Nemsokára adni fogjuk. Kérjük ezután is nagyrabcsült támogatását.

Gaal Péter urnak Debreczen. Lelkesedését nagyon becsüljük, de a versét nem közölhetjük.

Gladics Istvan urnak. Helyben. A kiadóhivatalnál sürgősen intézkedtünk, hogy a lapot ezután rendszeren és pontosan megkapja. Ha baj lesz, a panaszt azonnal küldje be, mert csak a lapkihordó hibázhatott eddig is.

Köszögi Armin urnak Bpest. Nagyon köszönöm nemes érdeklődését. A cikket, mert nagyon későn jött, már nem adhattuk most, de felhasználjuk majd. Tárcajára nézve is intézkedünk. A lapot ugy hiszszük már rendszeren megkapja, mert intézkedtünk sürgősen ezen ügyben. Kérjük becses támogatását a jövőben is, fel is fogjuk használni nagyon.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Halász Sándor.**

Kiadó: **Wesselényi és König.**

A közönség köréből.*)

Teljes tisztelettel kérjük a posta-főnök urat, hogy ama rendszabályt, mely szerint sem ezüst pénzt 90 krajczáron, sem forintosokat 9-en felül a postautalvány feladási osztálynál nem fogadnak el, sziveskedjék a postahivatalnál kifüggesztetni, mert a pénzfelvitelnél működő hivatalnok durva elutasításban részesíti a közönséget-udvarias felvilágosítás helyett. Azt már nem kívánjuk, hogy viszonzásul a közönségnek se adjanak marékra menő apró pénzt s forintosokat, mert ezt ugy sem érhetjük el. Csupán fenti sziveségtételre kérjük a posta-főnök urat. —s.

* E rovat alatt a közérdekű felszólalásokat díj nélkül közöljük, de azokért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

KATONA JÓZSEF

festő- és rőfös-üzletébe

egy tisztességes házból való nő,

mint elárusító

előnyös föltételek mellett azonnal fölvétetik.

Bővebb értesítést ugyanott.

HIRDETMÉNY.

A Miskolczi Takarékpénztár

részéről tisztelettel értesítjük a betevő közönséget, hogy betéteket 4—8 napi felmondáshoz kötött kamatozó pénztári jegyekre

is elfogad intézetünk.

A pénztárjegyek bemutatóra szólnak 50, 100, 500, 1000 és 5000 forintról állittatnak ki s ez idő szerint 3 és 1/2%-lit kamatoznak.

Ezenkívül tisztelettel tudatjuk, hogy intézetünk — tekintettel a nagyérdeműközönség fokozódó bizalmára — azon kellemes helyzetben van, mikép az alapszabályainkban előirt minden üzletágban szolgáltatást a legelőnyösebb feltételek és kamatláb mellett ajánlhatja fel.

Kelt Miskolczon, 1892. november 14.

A Miskolczi Takarékpénztár igazgatósága.